

کد خبر: 383987/04/04 1395/04/04 13:40:36 A

خانه | سیاسی | سیاست خارجی

سیدحسین موسویان:

برجام ظرفیت کاهش خصومت ایران و آمریکا را دارد

یک عضو پیشین مذاکره کننده هسته‌ای در سخنرانی خود به موضوع سخنرانی موسویان «یکسال بعد از برجام، فرصت‌ها و چالش‌ها» اظهار داشت: مقابله آمریکا با توان دفاعی ایران از یکطرف و صدور میلیاردها دلار تسلیحات پیشرفته به رقبای منطقه‌ای ایران، قصد تضعیف جایگاه منطقه‌ای ایران را آشکار می‌کند.

به گزارش ایلنا، متن سخنان سیدحسین موسویان در نشست دانشگاه پرینستون آمریکا در مورد ایران که همراه با پرسش و پاسخ حضار و با حضور جان لیمرت دیپلمات و سفیر پیشین آمریکا و استاد میهمان دانشگاه پرینستون،

توافق برد-برد

برجام توسط ایران و قدرتهای جهانی بعنوان یک توافق تاریخی برد-برد توصیف شده است. اوباما رئیس جمهور آمریکا به دو نکته در مورد این توافق اشاره کرد:

۱- اینکه تمام راه‌های ساخت بمب هسته‌ای را می‌بندد.

۲- قوی‌ترین رژیم شفافیت و بازرسی در تاریخ هسته‌ای جهان را شامل می‌شود.

در حقیقت این دونکته برد قدرت‌های جهانی است.

در مقابل برجام برای ایران برد بود زیرا:

۱- غنی‌سازی ایران مورد پذیرش قرار گرفت.

۲- تاسیسات آب سنگین ایران نیز به رسمیت شناخته شد.

۳- بعد از ۳۶ سال دسترسی ایران به تکنولوژی‌های صلح‌آمیز هسته‌ای پذیرفته شد.

۴- تحریم‌های هسته‌ای یک‌جانبه، چندجانبه و سازمان ملل برداشته شد.

۵- راه برای عادی‌سازی روابط خارجی ایران باز شد.

سخت‌ترین چالش سیاسی امنیتی ایران بعد از انقلاب

این توافق در ایران و آمریکا با مخالفت‌های جدی مواجه شد. من تمام تحولات مهم سیاسی - امنیتی ایران بعد از انقلاب را رصد کرده‌ام. تجاوز صدام و بحران هسته‌ای دو چالش بزرگ سیاسی - امنیتی ایران بوده‌اند. منتهی در دوران جنگ تحمیلی، ایران در مقابله با تجاوز خارجی متحد و یکپارچه بود در حالیکه در مورد بحران هسته‌ای، ایران درمورد نحوه مدیریت این بحران دچار شکاف داخلی شد که هنوز هم ادامه دارد. لذا از نظر من بحران هسته‌ای، چالش برانگیزترین بحران سیاسی - امنیتی ایران بعد از انقلاب ۱۹۷۹ بوده است.

حرف مخالفان مشروع اما غیر واقع بینانه

مخالفان داخلی ایران با پذیرش پروتکل الحاقی مخالف بودند. از نظر حقوقی پذیرش این پروتکل برای کشورها الزامی نیست و اختیاری است. حدود ۱۲۰ کشور این پروتکل را پذیرفته و حدود ۸۰ کشور نپذیرفته است. آن‌ها با بازرسی از مراکز نظامی مخالف بودند و محدودیتهایی که ایران در مورد غنی‌سازی و آب سنگین و ذخیره سوخت را برای یک دوره موقت پذیرفته را فراتر از معاهده ان پی تی می‌دانستند و مخالف بودند. حرف مخالفین داخلی توافق هسته‌ای از نظر معاهده ان پی تی مشروع بود اما از نظر واقعیتهای موجود سیاسی جهانی واقع بینانه نبود. طبق معاهده ان پی تی می‌توان تا سطح ۱۰۰٪ غنی‌سازی کرد. واقعیت این بود که محال بود قدرتهای جهانی هم اصل غنی‌سازی در ایران را بپذیرند و هم قبول کنند که ایران فوراً هم تا سطح ۱۰۰٪ غنی‌سازی کند و امکان دسترسی فوری به بمب هسته‌ای داشته باشد.

مدیریت عالی رهبری ایران

با وجودیکه برجام در ایران مخالفین سرسختی داشت اما رهبری ایران این پرونده را بنحوی عالی مدیریت کرد بطوریکه نهایتاً مجلس، دولت، شورای امنیت و نهایتاً مقام معظم رهبری آن را تایید و تصویب کردند در حالیکه رهبری سیاسی واشنگتن نتوانست تایید کننده را

بگیرد. لذا مدیریت هسته‌ای در ایران بهتر از واشینگتن بود.

یکسال بعد از برجام همه دلوایس

دولت میانه رو ایران دلوایس است به شش دلیل:

۱- رفتارهای خصمانه کنگره آمریکا که بعد از برجام مرتب دنبال اعمال تحریمهای جدید تحت عنوان تروریسم و حقوق بشر و موشکی است.

۲- کاندیداهای جمهوریخواه ریاست جمهوری آمریکا که جملگی اعلام کردند برجام را لغو خواهند کرد.

۳- عدم رفع محدودیت‌های نقل و انتقالات دلاری.

۴- اختلاف در مورد تست موشکی ایران. آمریکا بهانه تراشی می‌کند در حالیکه تست موشک مغایر برجام نیست و قطعنامه ۲۲۳۱ هم تست موشک‌های بالستیکی که قابلیت حمل سلاح هسته‌ای را داشته باشد، منع کرده است و ایران هم اساساً بمب هسته‌ای ندارد که با موشکی حمل شود.

۵- مانع تراشیهای آمریکا در روند عادیسازی روابط خارجی ایران مثل تصویب قانون اعمال محدودیت ویزا برای کسانی که بعد از ۲۰۱۱ به ایران سفرکرده‌اند.

۶- کاهش اعتماد عمومی مردم ایران نسبت به اینکه آیا آمریکا به تعهدات خود در برجام پایبند خواهد بود.

اصولگرایان منتقد دلوایس‌اند به چهار دلیل:

۱- آمریکا بعد از برجام دنبال نفوذ سیاسی-فرهنگی در ایران است تا استراتژی دیرینه «تغییر رژیم» در ایران را تحقق بخشد.

۲- مقابله آمریکا با توان دفاعی ایران از یکطرف و صدور میلیاردها دلار تسلیحات پیشرفته به رقبای منطقه‌ای ایران، قصد تضعیف جایگاه منطقه‌ای ایران را آشکار می‌کند.

۳- احتمال همکاریهای ایران و آمریکا فراتر از موضوع هسته‌ای.

۴- و نهایتاً اینکه سیاست درهای باز اقتصادی موجب شود که روند صنعتی شدن ایران متوقف شود، استقلال ایران لطمه خود و نهایتاً هم ایران به یک کشور بدهکار مالی تبدیل شود.

اسرائیل و عربستان و تندروهای آمریکا دلوایس‌اند به دو دلیل:

۱- در صورت تعامل ایران و آمریکا، اسرائیل و عربستان و متحدین عرب در منطقه منزوی خواهند شد.

۲- رفع تحریم‌ها و همکاری منطقه‌ای ایران و آمریکا موجب تقویت موقعیت منطقه‌ای ایران و مخالفان اسرائیل در منطقه خواهد شد.

فرصت‌ها:

۱- برجام ظرفیت کاهش دادن خصومت ایران و آمریکا را دارد. تبادل زندانیان، آزادی ملوانان آمریکایی و توافق در مورد پرداخت بخشی از بدهی‌های آمریکا به ایران از جمله مواردی بود که در روابط ایران و آمریکا بعد از برجام رخ داد.

۲- اگر اصول برجام در خاورمیانه عمومی و اعمال شود، تز خاورمیانه عاری از سلاح هسته‌ای تحقق خواهد یافت.

۳- اوباما هفت سال پیش در پراگ خواستار جهان عاری از سلاح هسته‌ای شد. هفت سال گذشته و هنوز قدرتهای جهانی بیش از بیست هزار بمب اتم دارند و آمریکا و قدرتهای جهانی همچنان میلیاردها دلار خرج نوسازی تاسیسات هسته‌ای خود می‌کنند. اما اگر اصول برجام جهانی شود، جهانی عاری از سلاح هسته‌ای خواهیم داشت.

۴- بعد از برجام، ایران به مذاکرات بین المللی بحران سوریه دعوت شده و با حضور ایران پیشرفت‌های مهمی بدست آمده است. لذا این روند می‌تواند موجب تقویت روند حل و فصل بحرانهای خاورمیانه گردد.

موسویان در پاسخ به سوال‌های حضار:

نظر مردم ایران نسبت به آمریکا؟

موسویان: مردم ایران نه با مردم آمریکا خصومت دارند و نه با کشور آمریکا بعنوان یک کشور. مردم ایران با سیاستهای دولت آمریکا علیه ایران مثل تحریم و جنگ و فشار به ایران مخالفند و مردم ایران با سیاستهای دوگانه آمریکا هم مخالفند. مثلاً وقتی که می‌بینند آمریکا از یک طرف به ایران تحت عنوان حقوق بشر فشار می‌آورد و همزمان با عربستان که بدترین وضعیت حقوق بشری را دارد، بهترین رابطه را برقرار می‌کند و سلاح پیشرفته هم می‌فروشد.

آیا همچون کوبا، رابطه سیاسی ایران و آمریکا برقرار می‌شود؟

موسویان: هدف برجام برقراری رابطه دیپلماتیک نبوده و این رابطه هم به این زودی‌ها برقرار نخواهد شد. برجام صرفاً ظرفیت کاهش خصومت در روابط ایران و آمریکا را دارد و نه برقراری رابط دیپلماتیک. موضوع ایران هم با کوبا قابل مقایسه نیست. آمریکا در ایران کودتا کرد و مصدق را سرنگون کرد و یک ربع قرن دیکتاتوری برقرار کرد، از تجاوز صدام به ایران حمایت کرد، مواد و تکنولوژی بمب شیمیایی در اختیار صدام قرار داد و یکصد هزار ایرانی شهید و مجروح شدند و بدترین تحریمهای تاریخ را علیه ایران ساماندهی کرد. این‌ها مسایلی نیست که با برجام حل شدنی باشد.

جایگزین رهبری فعلی ایران، سیاست متفاوت با در مورد آمریکا خواهد داشت؟

موسویان: مراجع تقلید ایران معمولاً ۹۰ تا ۱۰۰ سال عمر می‌کنند. بنابراین لازم نیست در مورد رهبر بعدی در ایران گمانه زنی کنید. فراموش نکنید که رهبر عالی ایران با مذاکرات سطح بالای هسته‌ای ایران و آمریکا موافقت کرد، از تیم هسته‌ای حمایت کرد، برجام را تایید کرد و بدون حمایت ایشان، برجامی در کار نبود، با آزادی ملوانان آمریکا موافقت کرد و اجازه تبادل زندانیان را داد. لذا سیاست رهبر عالی ایران دامن زدن به تشنج و خصومت با آمریکا نیست. ایشان به آمریکا اعتماد ندارد و دلایل خود را هم آشکار اعلام کرده که برخی از آن‌ها را من متذکر شدم. رهبری به آمریکا اعتماد ندارد اما بدنبال تشدید خصومت با آمریکا هم نیست.

آیا هیلاری کلینتون کاندید مناسبی برای روابط با ایران هست؟

موسویان: ایشان همین دیروز اعلام کرد که بدترین تحریم‌ها علیه ایران را او سازماندهی کرده است. در دوره وزارت خارجه او بدترین تحریم‌های تاریخ روابط دوکشور علیه ایران اعمال شد. لذا اگر او بخواهد به این سیاست ادامه دهد که جواب روشن است. جمهوری خواهان هم که دنبال تقلیل و دشمنی بیشتر هستند.

مهم‌ترین اثر برجام بر اقتصاد ایران؟

موسویان: به نظر من مهم‌ترین اثر برجام بر اقتصاد ایران، احیاء نقش بخش خصوصی ایران در اقتصاد خواهد بود. تحریم‌ها بخش خصوصی ایران را کشت و اقتصاد ایران را دولتی‌تر کرد. بهر حال رفع تحریم‌ها موجب رشد صادرات نفت ایران شده، روابط بانکی ایران احیاء شده، هیئتهای عالی‌رتبه اقتصادی از سراسر جهان به ایران می‌روند، میلیاردها قرارداد جدید امضاء شده، ایرباس و بویینگ قادر به فروش هواپیمای مسافری شده‌اند و ده‌ها تحول مهم اقتصادی دیگر. قطعاً برجام موجب بهبود اقتصاد ایران خواهد شد.

نرم افزار موبایل ایلنا

